

איני מניני מתהלה

מלוקט מתוך

הגדה של פסח - מתיקות התורה

- דוגמא -

יקרא ושריין מההוא זמנא עינוי למכהי [ותכהינה עינוי מראות, לפי שכשעקרו אביו הסתכל בכסא הכבוד והחל מאותו זמן עינוי לכהות], וקרא ית עשו ברה רבא בארביסר בניסן, ואמר לה ברי הא ליליא דין עילאי משבחין למארי עלמא ואוצרי טלין מתפתחין בה [וקרא לבנו הגדול עשו בי"ד בניסן ואמר לו, בני, הנה לילה זה העליונים משבחים לאדון העולם, ואוצרות טללים נפתחים בן], ואמר לה הא נא, ורבקה שמעת ברוח קודשא כד מלל יצחק עם עשו ברה ואזל עשו לחקלא למצד צידא לאיתאה, ורבקה אמרת ליעקב ברה למימר הא ליליא הדין עילאי משבחין למרי עלמא ואוצרי טלין מתפתחין בה [ויאמר עשו הנני, ורבקה שמעה ברוח הקודש בדבר יצחק עם עשו, והלך עשו לשדה לצוד ציד להביא, ורבקה אמרה ליעקב בנה לאמר, הנה הלילה הזה עליונים משבחים לאדון העולם ואוצרות טללים נפתחים בן].

תרגום יונתן בן עוזיאל עם פירוש בלה"ק

בבקר תאמר מי יתן ערב זה ערב פסח שמשותקק לליל הסדר ובערב תאמר מי יתן בקר זה ליל סוכות שמעתי אומרים בשם הרב הקדוש מוהר"ר צבי הירש זללה"ה מזידיטשוב על פסוק (דברים כח, טו) בבקר תאמר מי יתן ערב זה ערב פסח שאיש ישראל משתוקק להגיע לליל שמורים, ובערב תאמר מי יתן בקר זה ליל סוכות, כידוע מהרב הקדוש מבארדיטשוב שהי' נעור כל ליל א' של סוכות מחמת געגועים להגיע עת מצות נטילת לולב.

אילה שלוחה [להרה"ק ר' נפתלי מליטאוויסק בן הרה"ק ר' שמעון מעירוסלב] וילך

לילה זה אוצרות טללים נפתחים בו

וַיְהִי כִּי יָגֵן וַיִּצְחַק וְגו' (בראשית כז, א), והוה כד סיב יצחק וכהין עינוי מלחמי דכד כפתיה אבוי אסתכל בכורסי

עובדות וסיפורי צדיקים

חירות אמיתית ושמחה, שמסובים ליד שולחן פשוט בעוז ובגבורה, ומקבלים הכל באהבה ושמחים בהשי"ת איש חסיד היה בעיה"ק ירושלים ת"ו מבני העליה שהם מועטים, הרה"צ ר' אלי' ראטה ז"ל (יד ימינו של הרה"ק ר' שלומקיה מזוועהיל זצ"ל), שהיה איש חולי אשר גם לפרי בטן לא זכה והיה עובד עבודתו בינו לבין קונו בשמחה רבה ובפרישות מכל הבלי העולם, בתקופה אחת כאשר עברו על ר' אלי' זמנים קשים ביותר. כשחוליו וחולשתו התגברו עליו, וגם זוגתו סבלה מחולשות וחלאים שונים, הלך אחד מתלמידיו בליל התקדש חג כדי להיות נוכח בעריכתו את הסדר, כאשר רק דרכו רגליו על מפתן ביתו של ר' אלי' נשאר עומד כמשתומם בראותו כי זכר לחירות אין כאן, אבל זכר לעוני וסבל יש כאן, הבדידות והעוני מבצבצים מכל פינה, ושולחן הסדר איננו ערוך בפאר והדר כמנהג ישראל קדושים, נפל רוח התלמיד והצטער עד דכדוכה של נפש בצערו של נפש צדיק.

אבל מה גדלה תמיהתו בראותו היאך שפניו של ר' אלי' זוהרות ומאירות כצאת השמש בגבורתו, ורוחו מרוממת עליו כמתענג מרוב כל, וקורא לעומתו בקול מלא שמחה: 'לכאורה מה נקרא סדר מפואר, כאשר משני צידי השולחן יושבים מסובים, בנים, חתנים ונכדים, בני משפחה רבים ואורחים חשובים, ועל השולחן מונחים בהוד והדר כלי כסף יקרים ומפוארים מביהיקים ביופיים, ובראש השולחן מוסב בעל הבית כמלך בגדוד, כשהוא מעוטר בקיטל לבן וצה, ולפניו מונחת קערת מצות מהודרת ועליה סימני הסדר, נהנה מכל הטוב ועורך בשלוה את הסדר המפואר.

בליל פסח אין הקב"ה נכנס לגן עדן רק בתוך בני ישראל

בְּכֹל דּוֹר וָדוֹר חִיב אָדָם לְרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּאֵלֵי הוּא וְיָצֵא מִמִּצְרַיִם (פסחים קטז, ב), כי ענין יציאת מצרים הוא כשאדם יוצא ממאסר היצר ונכנס להקדושה להיות דבוק בהבורא ב"ה, אשר הוא מלא כל הארץ כבודו, לכן ממילא גם המקום הזה הוא כמקום הקדוש, וזה שאומרים (הגדה של פסח) ובמורא גדול זה גילוי שכינה, כאשר כבר בארנו מגודל קדושת לילה זאת אשר השי"ת כביכול מתדבק עם כל אחד ואחד מבני ישראל, כמו שנאמר (שמות יא, ח) כחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים, כי בכל חצות הלילה השי"ת נכנס בגן עדן להשתעשע שם עם הצדיקים כמו שאיתא בזוהר הקדוש פרשת ויקהל (דף קצו, א) בפסוק (אסתר ז, ח) והמלך שב מגינת הביתן, אך בלילה זאת אינו נכנס לגן עדן, רק בתוך בני ישראל העושים רצונו במצות הנהוגים בלילה זאת באכילת מצה וסיפור יציאת מצרים, וזהו שאמר ובמורא גדול זה גילוי שכינה.

תפארת שלמה, מועדים, לשבת הגדול, ד"ה וז"ש בעל הגדה

לילה זה אוצרות טללים נפתחים בו

וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּצְחַק וְגו' (בראשית כז, א), והוה כד סיב יצחק וכהין עינוי מלחמי דכד כפתיה אבוי אסתכל בכורסי יקרא ושריין מההוא זמנא עינוי למכחי [ותכהינה עינוי מראות, לפי שכשעקרו אביו הסתכל בכסא הכבוד והחל מאותו זמן עינוי לכהות], וקרא ית עשו ברה רבא בארביסר בניסן, ואמר לה ברי הא ליליא דין עילאי משבחין למארי עלמא ואוצרי טלין מתפתחין בה [וקרא לבנו הגדול עשו ביי"ד בניסן ואמר לו, בנה הנה לילה זה העליונים משבחים לאדון העולם, ואוצרות טללים נפתחים בו], ואמר לה הא נא, ורבקה שמעת ברוח קודשא כד מלל יצחק עם עשו ברה ואזל עשו לחקלא למצד צידא

לאיתאה, ורבקה אמרת ליעקב ברה למימר הא ליליא הדין עילאי משבחין למרי עלמא ואוצרי טלין מתפתחין בה [ויאמר עשו הנני, ורבקה שמעה ברוח הקודש בדבר יצחק עם עשו, והלך עשו לשדה לצוד ציד להביא, ורבקה אמרה ליעקב בנה לאמר, הנה הלילה הזה עליונים משבחים לאדון העולם ואוצרות טללים נפתחים בו].

תרגום יונתן בן עוזיאל עם פירוש בלה"ק

בלילי פסחים משפיע השי"ת אור של אהבה בלבות ישראל, ובליל יוה"כ משפיע אור של יראה

שמעתי בשם הגאון הקדוש מהרי"ד מבעלזא זי"ע, שיש שתי לילות בשנה ליל פסח וליל יום הכיפורים, בליל יום הכיפורים משפיע השי"ת בלב כל בר ישראל אור של יראה, וכל ישראל חרדים ופחדים מאימת הדין, ובלילי פסחים משפיע השי"ת אור של אהבה בלבות ישראל והבן.

ויגד משה, סי' יב, אות א, דף פב, ב; וכו' בשמן ראש, [למרן אדמו"ר מוויען שליט"א] פסח, חלק ב, שבת הגדול, דרוש כח, עמוד ע, תש"ע

בפסח הקדוש ברוך הוא משפיע טובו לעמו ישראל

יש ימים שהקדוש ברוך הוא משפיע טובו לעמו ישראל, ומגלה להם אהבתו, והיום היותר מסוגל לזה הוא יומא דפסחא.

קדושת לוי, בשלח

בליל זה לא ניכר שוע לפני דל, ואפילו עם הארץ המספר ביציאת מצרים משובה כמו גדול הדור

השאלה הרביעית כלנו מסובים, ענינו, כי איך יצוייר ביום הזה יהיה כעם ככהן, כולם שרים, לא יכנעו מפני חברו ובן מפני אביו, ואין זה מדרך המוסר, ומצאתי בסידור מהר"י יעב"ץ נציב רומי בירושלים ראה בעת שנכנסו לעבודת הקרבן לא כבדו אפילו לדוד המלך,

עובדות וסיפורי צדיקים

שמחה כשנאחזים בהשי"ת לבד

המשיך ר' אלי' בהתרגשות רבה ואמר בלשון תמיה, 'הכי לזה יקרא 'סדר', הזאת היא שמחה, וכי זהו חירות, פניו נהפכו באותה שעה לאש שלהבת, ובידו הראה על העוני והמחסור השורר בבית, וכאשר עינוי נשואות למעלה, אמר בסערת נפש: 'שמחה הייסט אז מזיצט אזוי, און מ'פרייט זיך מיטן רבנו של עולם' (שמחה נקראת כאשר יושבים כך ושמחים עם הקב"ה), והמשיך לומר 'אף שמסובים ליד שולחן פשוט, בלי כלי כסף וזהב, אלא עומדים בעוז ובגבורה, ונושאים עיניים כלפי מעלה, ומקבלים הכל באהבה ובשמחה, שמחים בה', בן בה' ורק בה'. זהו חירות אמיתית, זוהי שמחה אמיתית, בלי כלים יקרים ומפוארים, ובלי פאר והדר חיצוניים, אלא נאחזים רק בהשי"ת לבד בבטחון באמונה ובתקוה, זהו החירות האמיתי הפנימית ומושלם מכל הבחינות, ולשמחה וחירות כזה צריך לשאוף כל יהודי.

יש תקוה, עמוד צג

ישראל הצריכים פרנסה יתברכו בפרנסה ובהשפעות טובות, וכל הרשעים יחזרו בתשובה שלימה, וכל הנשמות הצריכים תיקון יהי' להם תיקון ויהיה להם עליה, וכדומה מאלו התפילות, עכ"ל. ויגד משה, סימן ט

בכל ליל פסח יכולים לבטל כל גזירה רעה שיתהפך לטובה

וזה נקרא יציאת מצרים שיצא מגבולו לטובה ותחילת זה הי' במצרים שהיה התחלה לכל גאולה עד סוף כל הדורות, ובכל ליל פסח נתגלה ויכולין לבטל כל גזירה רעה ולהפכו לטובה.

גאולת ישראל [להמגיד מקאזניץ] פרק סא, עמ' כח

בכל פסח יוכל כל אדם לקפוץ שלא בהדרגה ולאחוז בהשי"ת

ולזאת ודאי שבכל פסח ופסח יוכל כל אדם לקפוץ שלא בהדרגה ולאחוז בהשי"ת, ואין לו מניעה מסטרא אחרא כלל, ועל שם זה נקרא יום טוב של פסח, שהארת היום היא בענין פסח כנ"ל. שפת אמת, ליקוטים, חודש ניסן

והשיבו לו כדי להורות שאין גבהות לפני השי"ת ובעבודתו כולנו שוין, והכוונה ביום זה דוקא לא ניכר שוע לפני דל, כי אין חכמה וזקנה רק לספר ביציאת מצרים, ובה כולי עלמא שוין, קטן וגדול שם הוא, ולכן כולנו מסובין, וזהו כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח, אפילו עם הארץ המספר ביציאת מצרים משובח כמו גדול הדור, ולכן כולנו מסובין.

חתם סופר דרשות, לפסח, ד"ה עבדים היינו, דף רנו

בליל פסח נכון לברך את הבנים כי אז נתברך אבינו יעקב ועת רצון למלאות כל משאלות לבינו

בליל פסח אולי נכון להדר לברך את הבנים כי אז נתברך אבינו יעקב והזמן מסוגל לזה כנ"ל, ועייין בקונטרס (נחלי בינה, אות קכא) שבפסח עונין על כל הבקשות וממלאין משאלות לב כל אחד לטובה, וראיתי בספר (אהל שלמה, דף נה) שכתב שהגה"ק בעל תפארת שלמה ז"ל דרכו בקודש היה לומר קודם הסדר תפלות ובקשות שונות, והיה אומר: רבונו של עולם, הושיעה נא שכל החולים יתרפאו רפואה שלימה, וכל הבעלי מומים יתרפאו, וכל עמך בית

עובדות וסיפורי צדיקים

ניצל מבפנים חדר הגוים בזכות האמונה שהשתרשה אצלו בשלחן אביו בליל הסדר

בליל פסח מתעורר אור המסייע לקלוט את האמונה ואז יש כח ביד האב לנטוע את האמונה בלב בניו (אוהב ישראל):

בעיר מאנטשעסטער באנגליה התגורר יהודי זקן ושמו ר' אליעזר (ר' יעקב יוסף ווייס) ז"ל שעבר את מאורעות השואה, ונפטר בשיבה טובה זקן ושבע ימים, הוא היה רגיל לספר מדי שנה בשנה בליל הסדר, שבאותם ימים קשים היה לו חבר טוב ששניהם נשלחו יחד למחנות הצלמוות, והוא היה מחזיק תמיד את חבירו לבל יפול ברוחו ולא יתייאש מן הרחמים, כי השם הוא האלוקים ואין עוד מלבדו, ואם חפץ השי"ת להצילם בודאי אין מי שיעכב בידו, אך הלה לא היה יכול לשאת את היסורים הקשים שהעבירו אותו על דעתו רח"ל, ותמיד היה מקנטרו בדברים שקשה מאוד להאמין באלקים בעת שבני ישראל למשיסה וזדים שולטים בהם, ואעפ"כ לא איבד רבי אליעזר את אמונתו בהשי"ת, וחזר ואמר לו שוב ושוב שבסייעתא דשמיא עוד ניצל מניא צלמות ונצא מאפילה לאור גדול.

לימים ציוו הרשעים על כל הקבוצה להיכנס לחדר הגוים, ואחר שהורו להם לפשוט את בגדיהם נדחפו כולם באכזריות אל תוך החדר הסגור, באותו שעה פנה חבירו אל ר' אליעזר, ובמרידות שאלו מה הוא אומר עכשיו, אך ר' אליעזר לא התפעל מכל אלו, וחזר על משנתו שגם בתוך ההסתרה נמצא השי"ת, ואפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים, ואמת מלכנו אפס זולתו המושל ושליט בכל העולם כולו.

לא עבר זמן רב והחייל הנאצי הגיע לסגור את הדלת ולא היה יכול מחמת מספר גדול של אנשים ששהו בחדר, וכיון שר' אליעזר היה בעל בשר על כן משך אותו החוצה ורק אח"כ סגר את הדלת ומתו כל האנשים אשר היו בפנים, ונשמתם עלתה בלבת אש קודש השמימה לפני כסא הכבוד הי"ד, ואילו ר' אליעזר זה ניצל ממות לחיים ברגע האחרון.

והיה מסיים ר' אליעזר ואומר: שאמונה תמימה וחזקה זו נשתרשה אצלו כאשר היה סמוך על שלחן אביו בליל הסדר, שהוא היה מעורר בו את האמונה כבורא כל עולמים.

הגה"צ רבי אברהם אלימלך בידרמן שליט"א, באר החיים, פורים, עמוד קיט

בסייעתא דשמיא הופיע לאור עולם ברוב פאר והדר
כרך נוסף מסדרת הספרים שמצאו חן ושכל טוב
בעיני גדולי ומאורי ישראל, הודים, מחנכים, ושוהרי תורה

הופיע ביקרו!

הגדה של פסח מתיקות התורה

אוצר סגולה יקר ערך,
מלא וגדוש באמדות שפר,
מאמדי התעודדות והתחזקות,
יסודות היהדות ודרכי החסידות,
נתיבות חכמה ותעצומות נפש,
משולבים עם הדבּה
סיפורי צדיקים,
הכל מלוקט מספרי חסידות
וזוסד בכתבם וכלשונם,
מסודדים בטוב טעם ודעת
בסדר מיוחד

במטרה למסור ולהגיש
את הדברים בליל התקדש החג
באוזני בניו ובני בניו
למען ישמעו וילמדו
את גודל קדושת חג הפסח
וליל הסדר,
ויגדלו לשם ולהפארת
מתוך מתיקות התורה
ואהבת הבורא

ברוך
שהחינו
וקימנו
והגיענו
לזמן הזה

דוגמא מנושאים עיקריים בספר: מצות 'זהגדת לבנך' - השדרשת האמונה בלב הבנים • מצות 'סיפור יציאת מצרים' ע"י סיפור הנסים והנפלאות שעשה ה' במצרים • הכנה ליום טוב • חשיבות חודש ניסן • קדושת ליל התקדש החג • דוממות מצות אכילת מצה • שבחן וחובתן של ישראל, אשר בחר בנו מכל עם, ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו • קרבן פסח ואפיקומן • גילוי אליהו הנביא • הלל והודאה. בתוספת מפתחות, תוכן הענינים